

STOR OVERSIKT:

Litt lei av USA?

Her er de beste alternativene

Stadig flere nordmenn vil helst unngå amerikanske varer og tjenester i den grad det er praktisk mulig. Her får du en oversikt over hva du kan velge i stedet.



Journalist
Niklas Ernst

Mange av oss vekkes av en iPhone før vi sjekker Facebook og åpner Gmail for å se om vi har fått e-post vi må forholde oss til. Vi strømmer tv-serier fra Netflix og lagrer bilder på Dropbox. Kanskje stiller vi spørsmål til ChatGPT, og som leser av dette bladet logger du sannsynligvis inn på en Windows-maskin, der du bruker kontorpakken fra Microsoft til dokumenter og regneark.

De fleste av oss har med andre ord blitt svært avhengige av å bruke amerikanske produkter og teknologi i løpet av en vanlig dag. Det gjelder ikke bare fysiske produkter som pc, smarttelefon, skriver eller ruter, men også programvare og en lang rekke abonnements tjenester.

Mange har likevel begynt å stille spørsmålstegn ved avhengigheten og om ikke tiden er inne for å se etter alternativer. Dels har det i senere år vært utallige eksempler på at store

amerikanske teknologiselskaper som Facebook og Google har fått gigantiske bøter for lettvinnet omgang med brukerdata. De er bøtelagt for ulovlig dataoverføring, brudd på personvernlovgivning, også overfor mindreårige, samkjøring av data og brudd på EUs konkurranseregler – for bare å nevne noen av problemene.

Dels har eksperter fortløpende advart mot den økende maktkonsentrasjonen hos eierne av et fåtall teknologiselskaper – noen har sågar hevdet at de har større makt enn regjeringer. Samtidig har gigantene fingrene dypt nede i stadig større deler av våre digitale liv, og de kolossale datadrevne forretningsmodellene lever av å vite mest mulig om oss.

Amerika først?

Spørsmålstegnet ved den amerikanske avhengigheten har ikke blitt mindre etter at Donald Trump igjen har inntatt Det ovale kontor.

Derfra har presidenten gjentatt mantraet "America First" og startet handelskriger mot store deler av ver-

den, noe som igjen har skapt usikkerhet både i finansmarkedene og hos forbrukerne. Det gjelder her hjemme som i resten av verden.

Er det virkelig mulig?

Spørsmålet er om det i det hele tatt lar seg gjøre å bli helt uavhengig av amerikanske produkter og tjenester, og det korte svaret er nok nei. Som nevnt er trolig grunnen til at du leser dette bladet at du har minst én Windows-maskin. Å ta farvel med operativsystemet til Microsoft og alle programmene er en svært omfattende og inngripende øvelse. Bare spør regjeringer, stater og kommuner som er i gang med den operasjonen.

Du kan likevel gjøre en hel del for å redusere din egen avhengighet. Her peker vi på alternativer til både nettleser, e-post, nettlagring, smarttelefon, ruter og kontorpakke.

Vi tar ikke spesifikt for oss sosiale medier, men skal likevel nevne at det finnes alternativer til Facebook, Instagram og X – som Mastodon, PixelFed og ikke minst norske Hudd.



Nordmenn vil kjøpe færre amerikanske varer

59%

av nordmenn oppgir at de vil kjøpe færre amerikanske merkevarer etter at Trump ble president.

Årsaken til motviljen oppgis å være Trump selv og den politiske kursen USA har tatt. Boikottviljen er særlig sterk blant kvinner (62 %) og folk over 60 år (69 %). Dette ifølge en landsdekkende Ipsos-undersøkelse fra mai 2025.



Verdens største pc-produsent er kinesisk

Det er vanskelig å unngå USA helt når det gjelder pc-en, men noe kan du likevel gjøre.

Fordi brukerstøtten til Windows 10 opphører i oktober og mange eldre maskiner ikke lar seg oppgradere til Windows 11, er det for tiden mange som forbereder seg på å kjøpe ny pc. Igjen er det vanskelig å komme helt utenom USA, ettersom operativsystemet Windows er amerikansk. Samtidig er det tilnærmet umulig å sørge for at det ikke finnes komponenter i maskinen som har røtter i USA. Du kan imidlertid velge en produsent fra et annet land, som Kina eller Taiwan, for eksempel Lenovo, Asus, Samsung, MSI eller Acer.

Lenovo er verdens største pc-produsent og hører hjemme i Kina.



Her finner du de største produsentene:

• **Apple**
USA

• **HP**
USA

• **Asus**
Taiwan

• **Acer**
Taiwan

• **Microsoft**
USA

• **Lenovo**
Kina

• **Dell**
USA

• **MSI**
Taiwan

Samsung-mobilene, for eksempel Galaxy S25, er fra Sør-Korea og bruker Android som operativsystem.



Fairphone er nederlandsk og består av mer bærekraftige materialer enn mobilene fra mange av konkurrentene.

Servicevennlig mobil fra Nederland

Det selges et enormt antall av Apples iPhone i Europa, men det finnes flere ikke-amerikanske alternativer.

For mange er iPhone det eneste alternativet når de skal ha ny mobil, men det finnes flere å velge mellom som ikke er amerikanske. En mulighet er sørkoreanske Samsung. De lager førsteklasses mobiler med topp kamera og ditto skjerm.

Et europeisk alternativ kan være den nederlandske Fairphone. Selskapet lager telefoner som er lettere å reparere, også for hjemmemekkere, og som derfor også er mer bærekraftige. Uansett merke vil alternativene til iPhone ha operativsystemet Android, som eies og utvikles av Google. Derfor vil de være svært avhengige av Google-verktøy som Gmail, Google Play Butikk og annet. Det er også van-

skelig å sikre seg mot amerikansk produserte komponenter.

Mobilene er fra:

• **iPhone** – USA

• **Motorola** – USA

• **Google Pixel** – USA

• **Fairphone** – Holland

• **Samsung** – Sør-Korea

• **OnePlus** – Kina

Mus og tastatur fra Europa

Er mus og skjerm amerikansk? Her ser du hva annet du har å velge mellom.

Mye tilbehør, som mus og tastatur, kommer fra amerikanske HP og Logitech. Vil du unngå det, kan du i stedet se etter LG, Trust eller Asus, som kommer fra Asia og Europa.



Trust er et nederlandsk selskap som lager rimelig datatilbehør.

Tilbehøret er fra:

- **Logitech** – USA
- **HP** – USA
- **Trust** – Nederland
- **Asus** – Taiwan
- **LG** – Sør-Korea

Asiatisk godlyd

Apple AirPods er populære, men lyd er det mange som kan.

Når det gjelder hodetelefoner og ørepropper, finnes det mange og gode alternativer fra Europa og Asia. Du kan velge tyske Sennheiser for høy lyd kvalitet og robuste produkter, eller danske Bang & Olufsen, som i tillegg til god lyd tilbyr stilfull design. Et annet alternativ er japanske Sony. De lager noen av de beste hodetelefonene på markedet og er blant de aller fremste innen aktiv støydemping.



Sony er en mester på aktiv støydemping, for eksempel med den nye WH-1000XM6.

Høretelefoner:

- **Apple** – USA
- **Sony** – Japan
- **B&O** – Danmark
- **Bose** – USA
- **Sennheiser** – Tyskland

Japan har mengder av skrivere for alle behov

Vil du droppe den amerikanske skriveren, må du ta turen til Japan.

Mange av skriverne på markedet kommer fra amerikanske produsenter som HP og Dell, men det finnes gode alternativer for deg som ønsker å unngå amerikanskprodusert utstyr. Særlig japanske selskaper som Canon, Epson og Brother har et omfattende utvalg av skrivere til både privat og profesjonell bruk. Der finner du garantert et produkt som passer også for ditt behov.



Brother er et japansk selskap som leverer et stort utvalg av skrivere.

Skrivere:

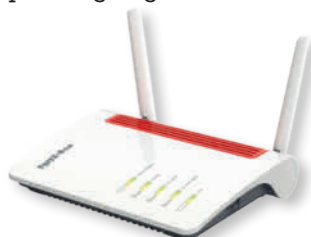
- **HP** – USA
- **Canon** – Japan
- **Epson** – Japan
- **Brother** – Japan
- **Xerox** – USA
- **Dell** – USA

På nett med tysk effektivitet

Mange av ruterne her hjemme kommer fra Netgear og Linksys – men det finnes andre.

Mye av nettverksutstyret på markedet, som Netgear, er produsert av amerikanske selskaper, men det finnes mange og gode alternativer hvis man vil ha utstyr som produseres andre steder. Flere europeiske og asiatiske selskaper lager pålitelige og raske rutere

og annet nettverksutstyr, som gjør det særdeles godt i både våre og andres tester. Et av disse er Fritz!Box fra Tyskland.



Tyske **Fritz!Box** leverer førsteklasses rutere.

Nettverk:

- **Netgear** – USA
- **Linksys** – USA
- **Fritz!Box** – Tyskland
- **Asus** – Taiwan
- **TP-Link** – Kina

En nettleser der ingen ser deg i kortene

Når du bruker nettleseren, deler du store mengder private data. Derfor bør du velge en som tar personvern på alvor.

Chrome er utviklet av Google, som blant annet tjener penger på data du deler via nettleseren.

Et godt europeisk alternativ er den norske nettleseren Vivaldi. Her ligger hovedfokus på personvern og trygghet på nettet. I Vivaldi kan du blant annet søke med den nederlandske og ekstremt personvernfokuserte søkemotoren Startpage. Du får også en integrert VPN-funksjon som gjør det tilnærmet umulig å spore deg og selge dine data på nettet.

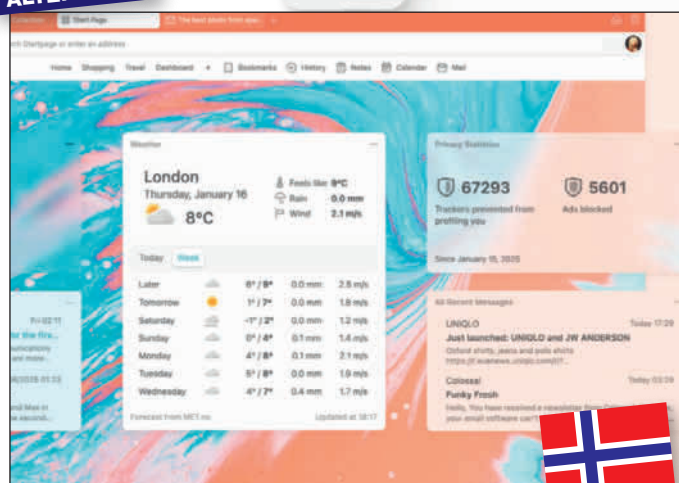
Chrome er med god margin verdens mest utbredte nettleser.



DE FLESTE BRUKER



ALTERNATIV

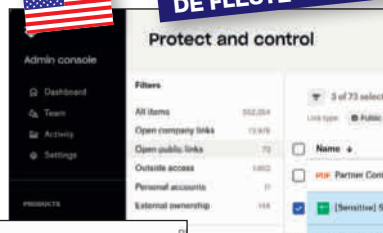


Norske Vivaldi har integrert VPN som gjør det umulig å spore brukerne. Du kan laste den ned fra komputer.no/2515

Gratisversjonen av Dropbox byr på to gigabyte lagring, mens Jottacloud gir deg fem.



DE FLESTE BRUKER



ALTERNATIV



Dypt inne i vår egen fjellheim finner vi datasenteret til Jottacloud. Prøv det selv på denne adressen: jottacloud.com



Her er filene dine i trygghet

De største nettlagringstjenestene kommer fra USA, men du kan godt velge et europeisk alternativ. Norske Jottacloud har mange år på baken og har vunnet flere sikkerhetspriser. De oppbevarer data dypt inne i de norske fjellene og er underlagt europeisk lovgivning.

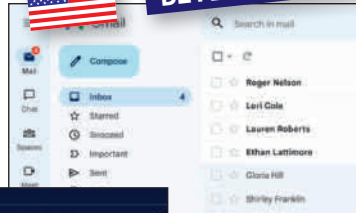
E-post med sikkerhet som en bankboks

Et godt alternativ til Google Gmail er Proton Mail, som holder til i Sveits, og som er en kryptert, svært sikker og privat e-posttjeneste. I gratisversjonen av Proton Mail får du én gigabyte lagring. Vil du ha mer, må du betale for tjenesten.

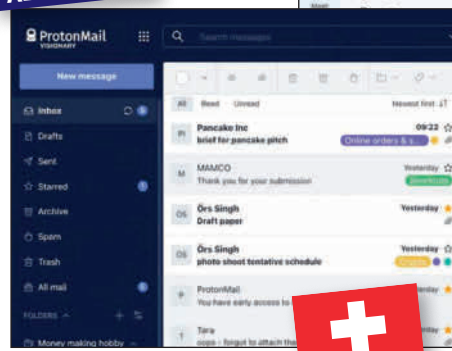
Gmail er manges foretrukne e-posttjeneste. Det anslås at 1,8 milliarder mennesker bruker Gmail.



DE FLESTE BRUKER



ALTERNATIV



Proton Mail har fokus på personvern og blokkerer sporing. Du kan prøve det selv på proton.me

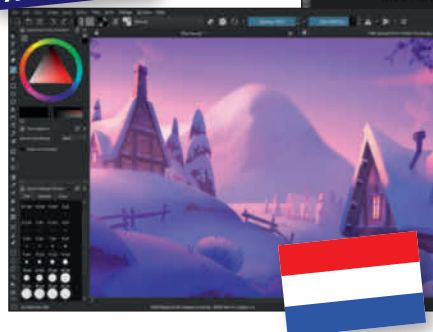
Kraftfull bildebehandling

I stedet for Photoshop kan du bruke programmet Krita. Det er et kraftfullt bildebehandlingsprogram som på mange måter kan konkurrere med Photoshop. Programmet eies ikke av et amerikansk selskap, men er basert på åpen kildekode og utviklet i Europa.

Photoshop er i en klasse for seg, men abonnementet er ganske kostbart.

DE FLESTE BRUKER

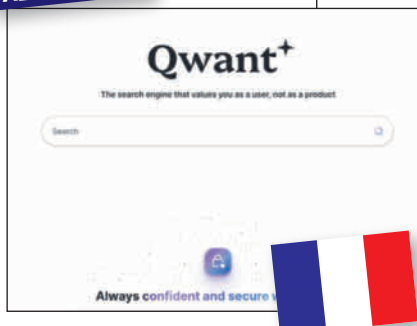
ALTERNATIV



Krita er et godt alternativ enten du er amatør eller profesjonell. Du finner det på komputer.no/2515

Google har nærmest blitt synonymt med å søke på nettet, men det finnes flere gode alternativer.

ALTERNATIV



Qwant blir nok aldri et verb, men lover at de ikke samler inn og selger brukernes data. Prøv den på qwant.com

Fransk søkemotor som finner alt

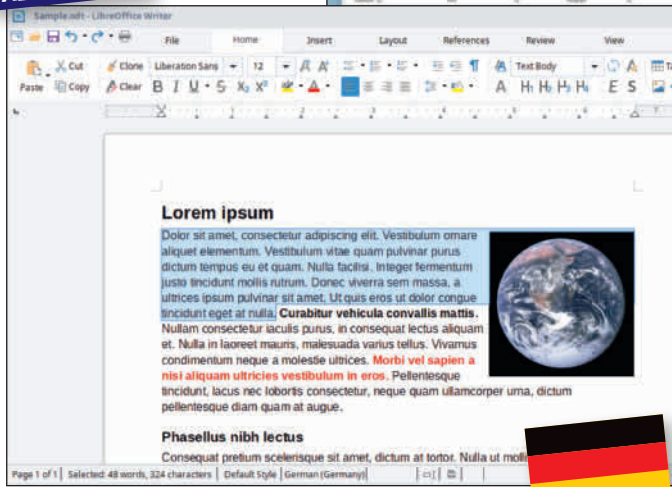
De færreste tenker over det til daglig, men når vi for eksempel "googler" åpningstidene til det lokale kjøpesenteret, skjer det via et amerikansk selskap. Qwant er derimot en fransk søkemotor som, ifølge selskapet bak, fokuserer på personvern og lar være å spore brukerne.

En kontorpakke med alt du trenger

De største aktørene på markedet for kontorprogrammer er Microsoft og Google med henholdsvis Office 365 og Google Dokumenter, Regneark, og så videre. Det finnes imidlertid et fullverdig ikke-amerikansk alternativ. LibreOffice er nemlig en europeisk kontorpakke som dessuten er basert på åpen kildekode. I praksis betyr det at programmet alltid vil være åpent og gratis i bruk. LibreOffice har de samme funksjonene som du kjenner fra pakkene til Microsoft og Google. I tillegg er det kompatibelt med filformatene fra de andre kontorpakkene. Har du Word-dokumenter eller Excel-regneark på maskinen, kan du altså fint åpne dem i LibreOffice og jobbe videre med dem der.

Office 365 er det opplagte valget for mange brukere, men du klarer deg fint uten.

ALTERNATIV



DE FLESTE BRUKER

LibreOffice er en europeisk utviklet kontorpakke og inneholder alternativer til alle programmene i Microsoft Office. Du finner den på komputer.no/2515